

År 1902 den 13 mars
affär till N° 22956
M. H. Landerberg

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 16392, till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Syrtioättatusen (18,000) finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o fattiggården utan stadens linie i första kvartalet af staden Kristinestad, Tukhönja sagde stad

samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande

belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt <u>sh</u> försäkradt för <u>22000</u> mark, till <u>136:40</u> ²¹
N:o 2, " " " " <u>11000</u> " <u>88:66</u> ²²
N:o 3, " " " " <u>12000</u> " <u>74:40</u> ^{affärs 1906}
N:o 4, " " " " <u>1500</u> " <u>9:30</u> ²⁴
N:o 5, " " " " <u>1500</u> " <u>9:30</u> ²⁵

36,000
243:66

Summa årlig afgift i finska mark 318:06 penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de vilkor och med de inskränkingar Hans Kejsarliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente bestämmer, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 22 dennes, då värderingshandlingarna i behörigt skick jämte inträdesafgiften för första året till bolagets agent inkommit. Helsingfors, den 20 december 1890

Alfred Landerberg

Magnum Gadd

Alfred Landerberg

N° 16392

Dis 2 exemplar.

Bokf. *Landerberg*

M. H. Landerberg

Värderingshandlingarna inkomna till Direktionen den
Brandförsäkringsbrevet expedieradt till agenten den

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförföfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men befinner den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvan nämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjligen förenfunna oriktigheter, utan och föranstälta om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och atkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän envar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jemte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinua sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvan omförmålda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direktionen dertill förordnat, fordarsammast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen af sökanden i arvode envar fyra mark samt dessutom skäligh resekostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlemnas till kompromiss. Vill försäkringssökande af slikt förmån sig begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare väddjat till kompromiss.

Omförmålda kompromiss bildas sålunda, att direktionen själf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringssökanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ordförande. Föreña sig icke minst tre af de först utsedde ledamöterna i valet af den femte, tillsättes han genom lottning emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissens, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåtande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem densamma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansöknigen, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarne sändas derefter af agenten jemte eget utlåtande ofördröjligen till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som dertill förmå ej må utgifva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från all vidare erläggandet af tilläfväntys till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfväntys under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; lika-så förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdd.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och dett beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det jemväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen för hvarje särskild ort bestämmer och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig undermåttad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlægga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtelsern varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförmödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förtäres på sätt angående ny försäkrings meddelande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemd planteckning genom tillbyggnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemnas sakens pröfning och afgörande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, anmäla derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan med-gifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhå-

1890. med 211. 24. 10/53

1890. med 211. 24. 10/53

Till försäkring i Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland anmäles undertecknad härmed

Ånk. d. 27. Dec. 1890.

18 392

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND.

Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad den 23. Decem. 1890.

Till Direktionen har jag äran infända befignings- och värderings handlingar för denna stad kuhörig fattig-gård, belägen västerom stadslinien i första kvarteret, med ödmjukt anhållan, att dessa byggnader måtte bli försäkrade i Bolaget intagas. Första årets inträdesafgift inneslutes härjemte med trehundra elfva (311) mark 24 penni.

Hördjamast Gust. Henberg.

Transport	22000	22000
-----------	-------	-------

Utdrag ur Hans Kejsersliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assurancesinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, ...

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex ...

N° 10-90
53

Ark. d. 27. Decemb. 1890. med 311. 24. -

Till försäkring i Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland anmäler undertecknad härmedst äbyggnaderna å Staden tillhörig Fattiggård, belägen vester om Stadslinien i Första Kvarteret af Kristinestad.

Frågavarande äbyggnader äro uppförda på en tomt af c^o 51330 □ alnars arealvidd, ligger på 350 alnars afstånd från stades hamn; på gården finnes brunn med ymnig vattentillgång. De å stället befintliga brandredskapen utgöras af: 3 st. portativa slangsprutor, 1 st. svablar, 12 st. brandämbar, 3 st. brandhakar samt 3 st. dubbla och 4 st. enkla brandstegar, alla märkta med inrättningens initialbokstäfver i oljelärg.

	Värde i Mark	
	Undertecknad med Fattiggårdens och öfverlåtna	Åf värderingsmännen
Äbyggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilkas läge bilagda planteckning utvisar, äro följande:		
<u>N° 1</u> Ett boningshus af timmer i gott stånd, uppfördt år 1887, icke brändt eller måladt, under tak af asfaltfält. Huset, som är 51 alnar långt, 15 alnar bredt, 16 alnar högt från marken till takkammen samt försedd med flygelbyggnader i hvardera ändan af 2 1/2 alnars bredd, består af en våning med 10 boningsrum innehållande 1 st. kakelugnar med nischer, 1 st. öppna spisar, en större hållspis med stekugn och 1 kaminkittlar samt en mindre hållspis		
Värderas till	22000	22000.
Transport	22000	22000.

Transport	22000	22000
<p><u>N° 2:</u> Ett boningshus af timmer i godt stånd, uppfördt år ¹⁸⁸⁹ 1888, icke brädfordradt, måladt med röd slamsfärg, under tak af asfaltfält. Huset, som är 35½ alnar långt, 15 alnar bredt och 17 alnar högt från marken till takkammen, består af en våning innehållande 3 st. sjukrum, ett rum för läkare och ett för sköterska samt tvätt- och badstuga, samt innehåller 5 st. kakelugnar ^(med mischer), en källspis med stekugn, en bakugn med kaminkittel och öfren spis, en badstuga samt två källare af sten;</p>		
Värderas till	11000	11000
<p><u>N° 3:</u> Ett boningshus af timmer i godt stånd, uppfördt år ¹⁸⁹⁰ 1889, icke brädfordradt eller måladt, under tak af asfaltfält. Huset, som är 31¼ alnar långt, 18¼ aln bredt och 16 alnar högt från marken till takkammen, består af en våning innehållande 6 celler, 4 rum för svagsinta, 2 korridorer, badrum och arrest, samt innehåller 8 st. kakelugnar med mischer och 7 st. klosetter;</p>		
Värderas till	12000	12000
<p><u>N° 4:</u> En uthusbyggnad af timmer, i godt stånd, uppförd år 1889, brädfordrad och målad med slamsfärg, under tak af asfaltfält. Huset, som är 32 alnar långt, 9½ alnar bredt och 10½ alnar högt från marken till takkammen, innehåller fähus, fodertada, förstuga, spillningskass och latrin;</p>		
Värderas jemte däri väggfast inredning till	1500	1500
<p><u>N° 5:</u> En uthusbyggnad af timmer, i godt stånd, uppförd år 1889, brädfordrad och målad med slamsfärg, under tak af asfaltfält. Huset, som är 32 alnar långt, 9½ alnar bredt och 10½ alnar</p>		
Transport	46500	46500

Transport	46500	46500
<p>Högt från marken till takkammen, innehåller vedlider, matbod och vagnslider;</p>		
Värderas jemte däri väggfast inredning till	1500	1500
Summa Mark	48000	48000
<p><u>Sammandrag af förestående värden:</u></p>		
Huset N ^o 1	22000	22000
" N ^o 2	11000	11000
" N ^o 3	12000	12000
" N ^o 4	1500	1500
" N ^o 5	1500	1500
Summa Mark	48000	48000

Följande hus på tomten annälas icke till försäkring:

- N° 6 Ett boningshus af timmer,
- N° 7 Allträd af korsvirke och bräder,
- N° 8 Parustia af plank.

På tomten eller i dess gränskap finnas inga andra eldfarliga inrättningar än i huset A, som innehåller ^{mindre} badstuga.

A tomten finnas löftad.

Christinestad, den 22 December 1890

Direktionen för fästningsgården i Christinestad

Gustaf Nydén

Sålunda besigtigadt och värderadt, samt att den försäkringsinstrumentet upptagna brandredskap finnes i stället att tillgå och är i behörigt skick inbyggda,
Därom som ofvan

Gust: Stenberg

Gustaf Erik Carlman

J. Emil Strandberg

Beskrifning

Pladens Fattiggård belägen väster om Stadslinien
i Första Kvartret af Kristinestad.

Sev innehåll samt därå befintliga byggnader äro i värderingsinstrumentet närmare beskrifna. — & inkörsportar.

Närgränsande hus

- A Envånings böningshus och badstuga af trä
- B En uthusbyggnad af stock
- C En " " " "
- D Envånings trähus
- E En uthusbyggnad af stock
- F Envånings trähus
- G En uthusbyggnad af stock.

Att byggnadstimmeret till de i omflämda beskrifningens och värderingsinstrument uttagna byggnader är nytt och durabelt, alla öfriga materialernas goda samt att arbetet i allo blifvit med stor omsorg verkställt, och dagverkskostnaderna äro oförenstämmande med de å orten gängbara priser, vacker härmed det intygade Kristinestad, den 23. Decem-ber 1890.

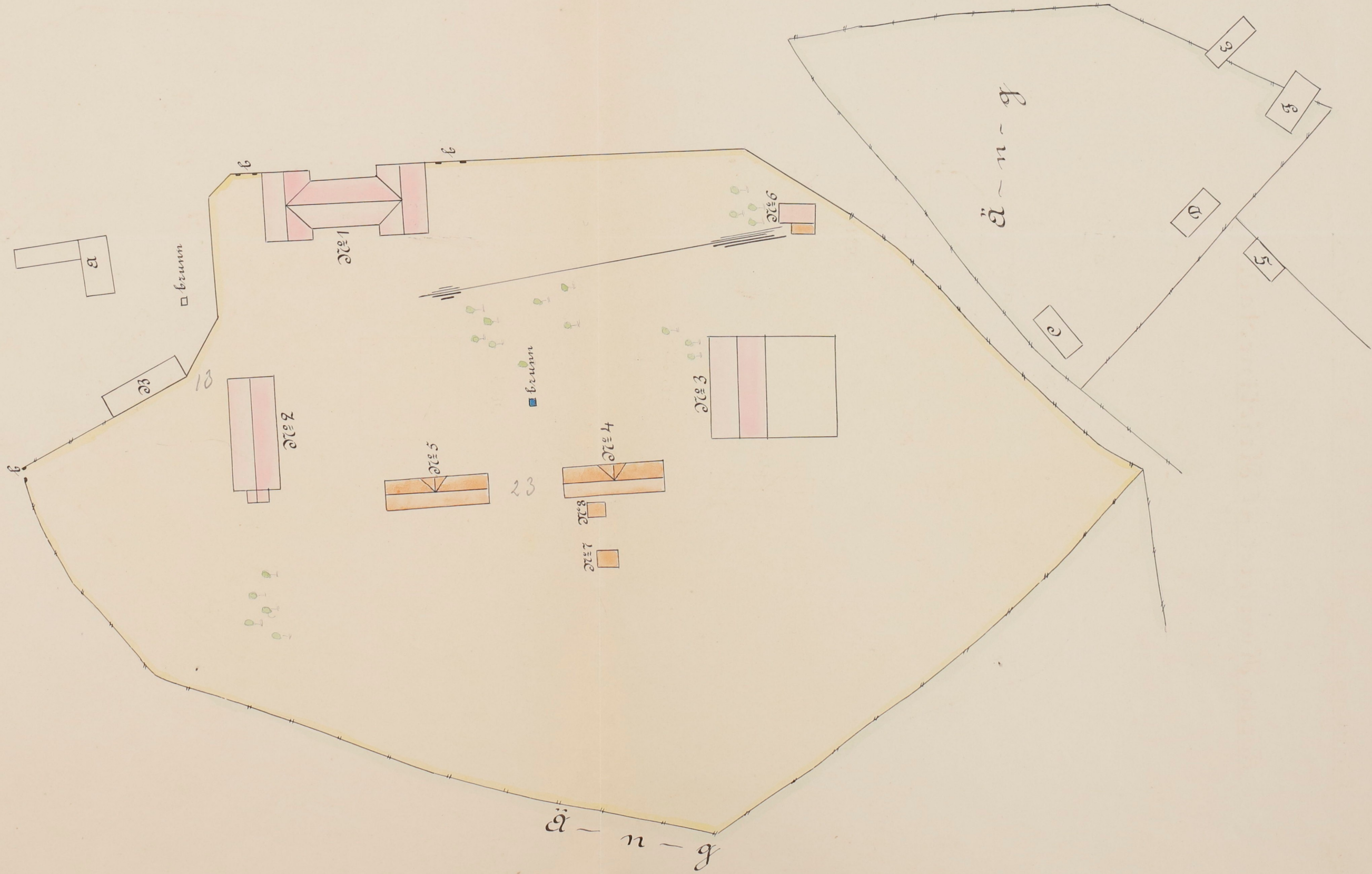
Gust. Sjöberg.
agent.

Planteckning

af älyggvadenas läge i Fattiggården

i

Första Kvarteren af Skolnordstaden.

Första Kvarteren af

201

202

203

204

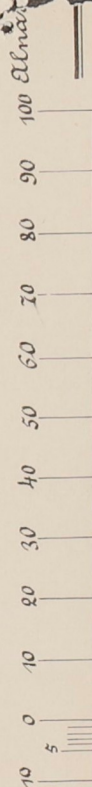
205

206

torget

Ä-n-g

207

Åtståndet byggnaderna emellan å Staden's Fattiggård

Från huset	N ^o 1	till huset	N ^o 2	_____	41 alnar
"	"	N ^o 1	"	N ^o 5	_____ 75 "
"	"	N ^o 1	"	N ^o 4	_____ 83 "
"	"	N ^o 1	"	N ^o 3	_____ 94 "
"	"	N ^o 1	"	N ^o 6	_____ 109 "
"	"	N ^o 2	"	N ^o 5	_____ 32 "
"	"	N ^o 2	"	N ^o 4	_____ 87 "
"	"	N ^o 2	"	N ^o 3	_____ 136 "
"	"	N ^o 5	"	N ^o 4	_____ 23 "
"	"	N ^o 5	"	N ^o 3	_____ 71 "
"	"	N ^o 4	"	N ^o 8	_____ 2 "
"	"	N ^o 4	"	N ^o 7	_____ 17 "
"	"	N ^o 4	"	N ^o 3	_____ 17 "
"	"	N ^o 3	"	N ^o 6	_____ 36 "

Åtståndet från byggnaderna vid samma tomtes yttre
linier till närgränsande hus.

Från huset	N ^o 1	till huset	A	_____	50 alnar
"	"	N ^o 1	"	B	_____ 45 "
"	"	N ^o 2	"	B	_____ 13 "
"	"	N ^o 2	"	A	_____ 44 "
"	"	N ^o 3	"	C	_____ 85 "
"	"	N ^o 3	"	D	_____ 132 "
"	"	N ^o 3	"	S	_____ 152 "
"	"	N ^o 6	"	C	_____ 75 "
"	"	N ^o 6	"	D	_____ 111 "
"	"	N ^o 6	"	E	_____ 133 "

Kristenestad, datum som ovan. *Gustaf Höglund*
 Förstämde planteknings och dertill hörande uppställers rikt-
 lighet bekräftar. Kristenestad den 22. Decembris 1890.
Gust. Theberg.

Utdrag af Direktionens för Städernas
Allmänna Brandstodsbolag i Finland protokoll,
hållet i Helsingfors, den 29 juni — 1896.

Föredrogs instrumentet öfver värkställd besiktning och värdering af den brandskada, som
följd af en i

ägande, under N:o försäkrade gård N:o i

den

utbruten råeld

natten emot den 21. sisträknade maj timat jämte i Kristinestads
fattiggård, belägen utom stadens linie i 1de kvartalet, tillhöriga, under
N:o försäkrad gården N:o i bolaget under N:o 16392;

, utvisande sagda

instrument, att huset N:o 3, värdat och försäkradt för 12,000
mark totalt nedbrunnet, afvarensom att huset N:o 4,
skadats för 50 mark

Sedan här antecknats, att elden uppstått i en af där-
cellerna i huset, dervid ett af hjonen genom el-
den ombekmit, men att orsakan till eldens
löskenst vid derom inför Magistraten anställd
undersökning ej kunnat utredas; afvarensom att
gården ej är med inteckning besvärad,

Hör till Direktionens exemplar
af brandbrevet N:o 16392.

Bokf. Blom

N° 5/47 96.

År 1896 den 28 Maj verkställdes af under teck-
nade värderingsmän, i öfvervaro af Kärvarande
agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i Finland, besigtning och värdering af den brand-

aukt. d. 21. Juni 1896

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Ullman
Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad, den 18 Juni 1896

Besluts.

Öfver ifrågavarande brandskada, hvilken så vidt den belöper sig på detta bolag uppgår till
Tolftusen femtio mark — och till detta belopp godkännes till
betalning, skall likvid i vanlig ordning upprättas och därvid såsom afdrag observeras såväl värdet
af lämningarna efter branden, hvilka försäkringshafvaren förklarar sig
villig att öfvertaga, som obetalda inträdes- och extra-afgifter; kommande att från vidare assurans
i värkets böcker afföras *huset N° 3 med värde 12,000 mark*
och årsafgift *74 mark 40 penni* samt af
värdet för *huset N° 4 - 50 mark,*

hvarrefter och sedan försäkringshafvaren icke allenast genom vederbörande agents intyg styrkt, att

Refererande till min värdsamma se-
naste af den 30de sutt. maj för, sedan jag an-
teligen i går erhållit Magistratens protokoll
öfver undersökningen af orsaken et till den
eldsvåda som ä stadus fattiggård, försä-
krad under N° 16372 i Städernas allmänna
Brandstodsbolag, timat den 21ste sistlidne maj,
jag härjente insände afvensom gravations
bevis öfver att nämna fattiggård ej är
med utteckning besvärad.

Nad eldstöckningen beträffar så
är derom att anmärka att Brand-
Körerna med sprutorna outändt så-
som af nedföljande protokoll framgår en
half timme efter det elden utbrutit samt
att stor vattubrist rådde.

Fattiggårdsfjickskoterska Inger
Malinströms rådhelhet och energi torde råd-
dat huset N° 4 åtminstone från större skada
genom att före brandvärens ankomst med

74
40

af några af Hjornen medelt fattiggårdens spruta
hälla den åt det brinnande huset N: 3
uttändt gasfveln af N: 4 vät hvarvid hon
tän du grad utsatte sig för tullen om rö-
ken vid hon efteråt hade ansigtet och
isynnerhet ögonen inflammerade hvarvid
jag får förestä åt henne en lämplig behandling.
Med utmärkt hög aktning har ären tullen

W. H. G. M.
/

N: 5/96
47

År 1896 den 28 Maj verkställdes af under te-
nads värderingsmän, i öfvervaro af Förvarande
agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i Finland, besigtning och värdering af den brand-
skade som den 21 dennes timat i stadens tullen

Agenten
i
KRISTINESTAD.
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Kristinestad, den 21 Maj 1896

Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

angående gasfveln

Härmedelst får jag tyvärr meddela
att i Stadens Fattiggård försäkrad under
N: 16,392 år 1890 byggnad N: 3 helt och hål-
let nedbrunnit nattet. Elden utbröt ca kl
12 midnatt och kl 3 var den fullkomligt be-
gränsad. Med anledning af att föreagenten
W. Stenberg då jag derom tillfrågade ho-
nom under den eldsvåda som den 10de inst-
lidne Mars timade i gården N: 65 i i staden
stads första kvarter, sade att det icke var
nödigt att telegrafera till Direktionen se-
dan elden en gång var begränsad, be-
not jag helst som telegrafkontoret ej har
stades är öppet nattetid att endast genom
bref nu tillräta Direktionen om eldsvådan,
men får jag förfråga om jag dervid handlat
riktigt eller om jag i hvarje fall bör enligt
N: 65 telegrafera om timat vådeld till Direk-
tionen.

Härmedelst har jag vidare ären

meddela att jag funnit ett försäkringsbrev
N° 4096 å gården N° 21/ Stads parkhus³²⁰⁰ men
den lyder på Rub nr 300 eller Fmg 1200 kvar
mat i W. Genbergs förteckning uppgift
försäkrings summan till Fmg 1800.
Med sam höfaktning har äran befun

W. W. W. W.

N° 5/47 96.

År 1896 den 28 Maj verkställdes af under teke
nade värderingsmän, i öfverens af Kärvarand
agent för Städersnas Allmänna Brandstodsbolag
i Finland, besigtning och värdering af den brand-
skade som den 21 de mes timat å Städers tuckö-

Aukt 1 Juni 1896.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städersnas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Kristinestad, den 30 Maj

Till Direktionen för
Städersnas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Instrument öfver besigtning och värde-
dering af den brandskade, som å Städers
Sattiggård försäkrad år 1890 i Städersnas all-
männa Brandstodsbolag under N° 16.392, fö-
rsäkrad genom vådeld den 21 de mes, har
jag härmed delat äran öfverstyra.

Såväl polis som magistrats undersök-
ning har verkställts men orsaken har ännu icke
kommit i dagen. Magistrats undersökningen
vorde komma att fortsättas ännu i måndag
den 1 Juni. Af undersökningarna tyktes framgå
att värderingen icke haft nödig kontroll öfver
de därarna hord tobak och fläckor ketsaffar

Temningarna som Herrar Nydén och
Holm icke voro villiga att öfvertaga och som
värderades tillsammans Fmg 90 omkom dessa
Herrar så fort sig göra later bortkaffade
därför jag anhåller om ordres att få sälja
dem. Med utmärkt höfaktning har äran befun

W. W. W. W.

n° 5/47 96.

År 1896 den 28 Maj verkställdes af under te-
nade värderingsmän, i öfvervaro af Förvarande
agent för Hädernas Allmänna Brandstods bolag
i Finland, besigtning och värdering af den brand-
skade som den 21 dennes timat å stadens tuktö-
liga fattiggård hwars äbyggnader, enligt förskott
brandförsäkringsbref, blifvit den 30 december 1890,
under N° 16392 försäkrade uti hemälda bolag.

Förrättningen beivrades af ordföranden för Fat-
tigvårdstyrelsen Herr Konsul E. G. Nyden samt
Bråtselkammarens ordförande Herr Handlan-
den Otto Holm och upplystes härvid att Herr
Holm till agenten aflemnat skriftlig uppgift å
det som under och efter branden blifvit bergadt
och är i behåll, hvarefter med fästadt afseende
å de skadade byggnadernas nuvarande bevakfen-
het och det värde, som dem vid försäkringen äsatts,
skadan uppskattas som följer:

Försäkrings belopp mark		Brandskada värde Mark
22,000	Huset N ^o 1 skadadt	
11,000	Huset N ^o 2 likaså	
12,000	Huset N ^o 3 af stock, 31 alnar långt, 18 $\frac{1}{4}$ alnar bredt och 16 alnar högt, med ett af direktören fästställt värde af 12,000 mark och lika försäkringsbe- lopp. — Nedbrunnet helt och hållet. Skadans värde motsvarar försäkrings beloppet	12,000
1,500	Huset N ^o 4 af stock, 32 alnar långt, 9 $\frac{1}{2}$ alnar bredt och 10 $\frac{1}{2}$ alnar högt försäkradt för 1,500 mark. Taket å	
Transport 46,500		12,000

Transport	46.500		12.000
		södra ändan skadadt afvensom målningar å södra och sydlige del- len af östra väggen skadad, propas Kunnat iständvattas med en kostnad af	50
	1.500	Huset N:5 skadadt	
		Hela brandskadans värde	12.050
		Kvarstående efter branden	35.950
Summa	48.000	Summa	48000

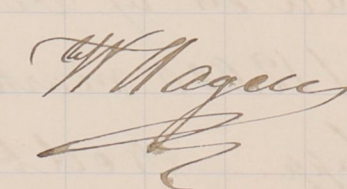

Uppgift å de efter branden kvarblifna hem-
ningar från Huset N:5.
5 st eldstads murar jemte skorstenar mer
eller mindre skadade

Lockelstenarna till största delen förstörda

25 Ltr jernskrot

Förkolade rester af stöcke och annat trävirke

Sålunda förelupit, besigtigadt och värderat,
radt, i uttyga. Ort och tid som ofvan.

Jon. Wilh. Olin Gustaf Fr. Hartman

Utdrag ur Ma-
gistratens i Kristi-
nestad protokoll för
den 23 Maj 1846.
S. 48.

Stadsfiskalen Ernst Forsberg
anhållt å stadsens vägnar, dit
Magistraten måtte anställa
undersökning angående den
natten emot den 21 innevarande
Maj härstädes trimade eldsvada
vid hvilken den till denna stads
fattiggård hörande byggnad hvar
sinnessvage fattig hvar förvaradt
helt och hållet nedbrunnit jäms
en i sagda byggnad förvarad
sinnessvage person, Petter Geör-
berg innehållits.

Oredföran den i stadens deät-
selkammare, Handlanden Otto
Halv, hvilken härvid presanti-
gen tillstädesmar, uppgaf att den
nedbrunna byggnaden varit uti
Stadsens Allmänna Brand-

Lösen med st. p. 22, rub 30 p. i.

Staden Kristinestad.

Kott

stodskolag i Finland försäkrad
för ett värde af 12,000 mark och att
en invid nyssnämnda byggnad
uppförd utbränd såväl genom
den under eldsvådan rådanne
starka hetten som och därigenom
att densamma för att räddas från
eldfara försprutats blifvit skadad
samt att denna utbränd varit i det
nämnda brandstodskolag försäkrad
för ett värde af 1,500 mark; och ykade
Landlanden Holm att Stådernas
Allmänna Brandstodskolag måtte
åt staden i brandskadestättning
utgifva 12,000 mark för den ned-
brända byggnaden samt efter pröf-
ning ersätta staden för den förlust
som densamma genom nyssnäm-
da utbränds skadande vid ifrå-
gavarande eldsvåda lidit.

Stådernas Allmänna Brandstods-
kolags agent i arken, Jökaptenen
Wilhelm Hagen bekräftade rik-
tigheten af Landlanden Holms uppför-

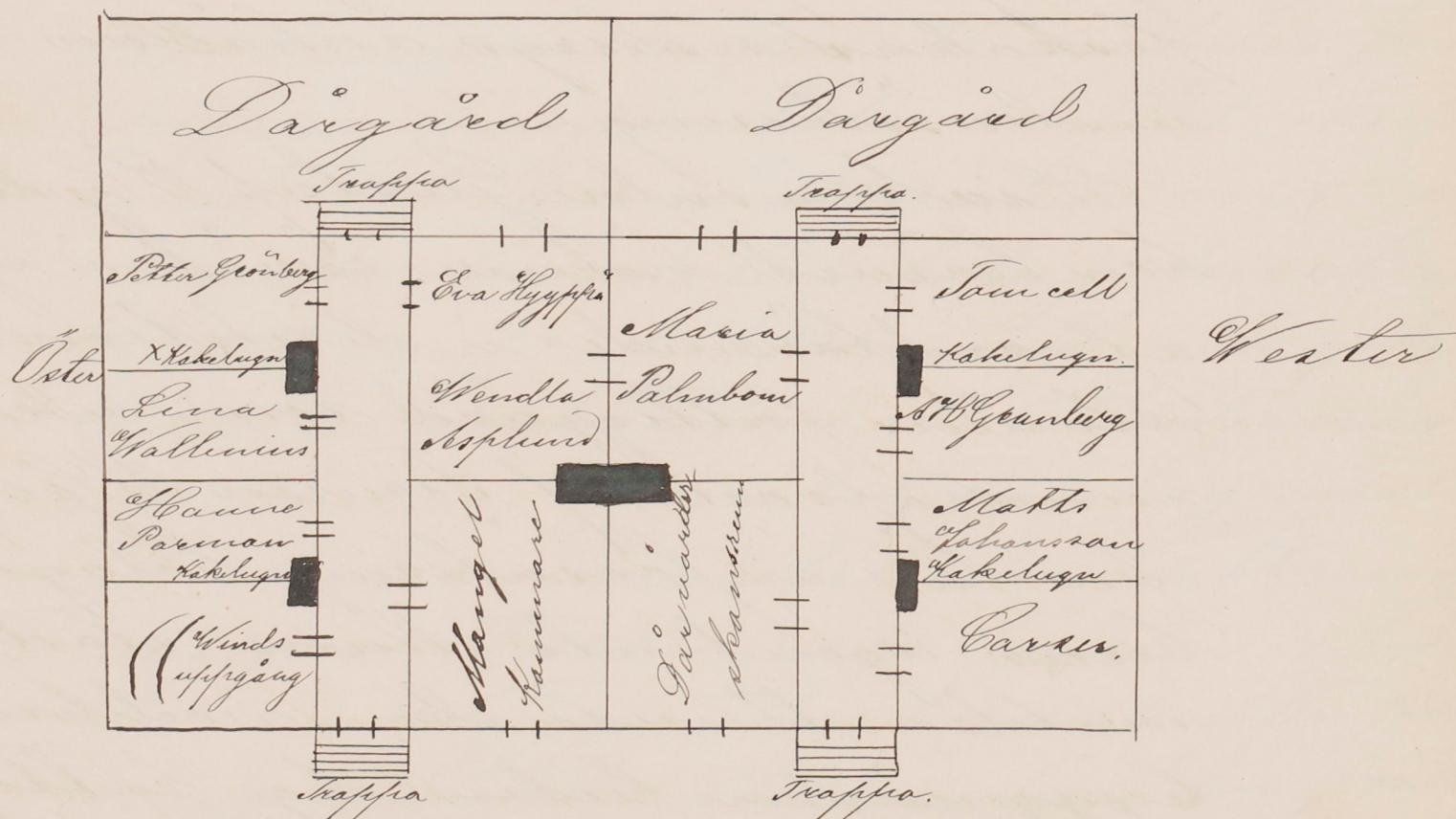

gifter om de värden för hvilka
den nedbrända byggnaden och
den invid denna uppförda ut-
bränd var i nyssnämnda
kolag försäkrade, och försände
sig Jökaptenen Hagen uti Stads-
fiskalen Forsbergs anhallan som
undersökning.

Vicekansulen Gustaf Hyden, hvil-
ken härvid nämner såväl i egenkap-
af ardförande i direktionen för
stadens fattiggård som och såsom
innehafvare af Finner C. G. Hyden
den där af försäkringskolaget Nor-
thers agent uti denna stad, an-
milde att uti den nedbrända
byggnaden befunto sig fattiggår-
den tillhörig lasegendom varit
uti kolaget Northers försäkrad
mot eld fara för ett värde af
924 mark 5 penni samt att den
räddade egenlorens värdet sty-
till 97 mark 60 penni, hvuru-
tan Vicekansulen Hyden till

Rätten intämnade en af tronans
 uppförd planteriering af den
 nedre runda byggnaden, hvilken
 teckning här inbogs och är af det-
 ta utseende:

Pöcker.

Fattiggårdens gårdspålan.

och förklarade Vicekanonen Sty-
 den, att de i teckningen uppför-
 tagna personnamnen vare namn
 nem på de sinnessvaga fattig-
 byar, hvilka vid tiden för den
 ifrågakommande eldsvådans förva-

rats i slårnärdsafdelningen
 vid fattiggården: att de nem
 hvilka bebodts af Peter Gron-
 berg, Lina Wallenius, Hanna
 Parman, Axelns Henrik Gran-
 berg och Matts Johansson, va-
 rit elrceller men att de kvin-
 ne nem i hvilka Eva Flyppin
 Wendla Koplund och Maria
 Palmbohm bott varit vanliga
 karingar: att uti hvarje
 elrcell funnits två högt uppe
 under cellernas tak belagna
 fönster, af hvilka det ena uttho-
 utåt och det andra emot kario-
 claren, hvaremot i de andra
 rummen fönstren befunnit
 sig på vanlig höjd från golvet.
 att elrcellernas dörrar funnat
 upp- och tillåtas endast utifrån
 karioclaren, och att uti sag-
 da dörrar funnits en rund öpp-
 ning hvilken på elrcarens yttre
 sida varit tillsluten med en

från gånghöjden varande lucka,
den där endast utifrån karr
dörrens kunnat öppnas, men
däremot därav i de andra
rummen kunnat uppr och tillä
sas såväl utifrån som inifrån
rummen; att de invid dörren
lerna uppförda bakelugnarnas
öppningar settat emot karrido
rerna och icke inåt cellerna:
att de tvänne i teckningen
utmärkta daggådelarna varit
skilda från hvarandra genom
och angifna af ett brägt full
skånligt tätt plank, af ^{upplämn} beader, samt
att man, då man från den så
kallade västra karridören velat
gå till den östra utan att pas
sera fattiggårdens gårdsplan,
måst gå genom de rum, hvil
ka bebotes af Maria Palmberg,
Eva Hyypää och Wivolla ^{spå}
Stadsfiskalen Fursberg an
mälde, att han låtit för att i sa

ken höras hithylla Fattiggårdsför
reståndarinnan, Fru Emma Ull
nes, Därråvårdarinnan Karolina
Wahlberg, Särfröu hustrun Anna
Lofia Kares, Sekretären Johan So
derberg, Fjuktvårdarinnan Fruken
Inger Malenquist, Fattiggårdsför
reståndarinnans adjoint, Gjornans
hustrun Maria Gustafsson, Bygg
mästaren Otto Ekman, Sekre
tären Johan Brovman och Drängen
Viktor Motta, hvilka alla vid uppr
rop tillstädeskommo och hördes
hvar för sig ^{samt} ~~och~~ beväntade.
Fru Emma Ulfnes, hvilken bod
de uti fattiggårdens hufvudbygg
nad, belägen ett stycke vägf från
därråvårdsbyggningen, hade den 24.
månadens Maj besökt sistnämnda
byggnad såväl på förmidda
gen som på aftonen. Det först
nämnda besöket hade varit endast
en kort stund. Under det senare
besöket, hvilket äro näst anbring

en timmes tid till klackan 7/9.
hade Fru Ulfvies rika iaktta-
git något anmärkningsvärdt. Fru
var Fru Ulfvies hade aflägsnat
sig från darrvårdsliggvaden, hade
hon äfven besökt den cell, hvilken
behölls af Petter Granberg. Ut-
denna cell i hvilken endast fun-
nits en brist och en klos, hade
Fru Ulfvies, som dock inte kommit
att undersöka, hvarvid under
den i bristen varande madrass-
funtits några tändstickor eller
andra antändningsbara ämnen,
ej heller påmärkt någon eld eller
eljest något beaktansvärdt. Efter
att hafva bränt tåket afur den
allredan till sängs liggande Petter
Granberg, hade Fru Ulfvies aflägs-
nat sig ur cellen, därvid lämnan-
de dess dörr, hvilken städes plä-
gat vara och äfven vid Fru Ulfvies
ankomst till cellen varit tillösd
öfren, enar darrvårdsliggen Karo-

lina Wahlberg hvilken under Fru
Ulfvies besök i Petter Granbergs
cell befunnit sig i sitt rum, sagt
sig ännu från aftonen skola gå till
den östra karridaren för att tillmat-
ten afläda sinnessvaga Hanna
Parnar, hvars cell varit belägen
invid sågda karridar. Efter att
därifrån hafva passerat först genom
det rum i hvilket sinnessvaga
Eva Hyyppä och Wendla Asplund
hott och där Fru Ulfvies under sam-
språk med dessa dröjt återinstone
10 minuter, samt seclar genom det
rum, som behöfts af Maria Palm-
born, hade Fru Ulfvies aflägsnat
sig genom vestra karridarens emot
Gasthiggårdens gårdspölar uttände
dörr, hvilken stått öfren. Ut-
från darrvårdsliggvaden trappa hade
hon ännu en lång stund sam-
talat med förutnämnda Eva Hyyppä.
Klackan kvart före elfva hade
Fru Ulfvies i sällskap med Gubbar-

innan i fattiggården. Fröken
Malinquist påtagit en presom-
nad från fattiggårdens hufvud-
byggnad ända fram till darrvård-
byggnaden, i hvilken de clark rike
inträdt. Därvid hade de iakttagit
att Darrvårdarinnan Karolina Wahl-
berg ännu befunnit sig uppe i
sitt rum. Klaskan hävart afur 11
hade Fru Ulfus begifvit sig till
hilda, och hade hon just kunnit
insomma, då hon uttingen fäse
✓ eller succiat klaskan & uppmärks-
af att de invid hennes rum hände
faktigheten begynt kulta i väggen.
På snart Fru Ulfus fått känne-
darn om eldsvadan hade hon
rusat till darrvårdbyggnaden. Då
väl den vestra som den astra kor-
ridorens emot fattiggårdens gards-
plan uttände darrar, af hvilken
den senare stälse flögat vara
tillräglad hade vid Fru Ulfus
ankomst till darrvårdbyggnaden

stätt öppna; och hade röke utträng
genom den astra korridorens darr.
Fru Ulfus hade genom den vestra
korridorens darr begifvit sig till
det rum, i hvilket ^{Marin} Hans Palmberg
bott, och därifrån till det rum, hvil-
ket behöfts af Eva Huggmä och
Wendela Asplund. Då Fru Ulfus
äppnat det sistnämnda rummet
emot astra korridoren uttände
darr hade hon sett eld uttränga
från Petter Grönbergs cell. Elden
hade upprättigt redifierat cellen.
Huruvida cellens darr då varit öpp-
nad eller om densamma allredan
uppburnit, visste Fru Ulfus icke
men däremot hade hon iaktta-
git att cellens emot korridoren
uttände fönster fönster stätt öf-
fret. Fru Ulfus hade varit så up-
skakad att hon ej kunnit att
se om Petter Grönberg kunnat kån-
gas inne uti cellen. Darrarna till
de celler, uti hvilka sinnessvaga

Denne Wallerius och Hanna Par-
man hatt hade stätt oppna. Fru
Ulfues hade därifrån hjälpt till att
fara sinnessuaga Anders Henrik
Grönberg ur det brinnande huset.
De andra därav förestår Petter
Grönberg hade redan tidigare blif-
vit upphärdt i fattiggårdens gärd-
plan. Petter Grönbergs lek hade
dagen efter eldsvådans brukt uti
hans cell, liggande i gult hvit-
ket ike nedfallit just framför
cellens dörr, och hade det af likets
ställning syns som om Petter
Grönberg efter eldsvådans utbrutt
sökt kamma ut från den brin-
nande cellen. Under den tid Petter
Grönberg varit i fattiggården in-
gen, hade han varit alldeles förtä-
ad och upprätt såsom ett litet barn.
Enär han funnit stort nöje uti att
röka tobak, hade han ibland tillä-
tit roka, men därmed hade pipan
alltid präntats åt honom, och se-

dan han rök, af sin stads tagits
af honom, emellan han, då tobaken
 varit upprätt begynt äta samt
aska och sedan själva pipan.
Såsom tändstickor hade Petter
Grönberg, huars enda belämnad be-
stätt i en skjorta, ike varit på
sig eller inrebratt, och trodde
Fru Ulfues, att han ike ens skulle
le hafva påstätt sig på att själv
röka upp eld. Huruvida Petter
Grönberg den 20. inmemarande Maj
fått roka, visste Fru Ulfues ike.
Den andra af de i dörrvardsbygg-
naden förmärade manliga eldar
na Anders Henrik Grönberg hade
ike rökst tobak. Däremot hade
den tredje manliga dären Matts
Johansson varit tobaksrökare, och
hade Fru Ulfues sett Matts Johans-
sars bruk den 20. inmemarande
Maj hela dagen vistats i fattig-
gårdens gärdplan, sysselsatt med
hvarjehanda arbeten, sågda dag

från eftermiddagen innehafva tänd-
stickor och raka. Matts Johansson
hade såväl i sitt tal som eget för-
refallet redig, men hade han varit
sig lamt, så att han af Fru Ulfues
varit förbätad. Då Fru Ulfues såsom
förestående sistnämnda dag för-
klarade han & på aftonen gått till darrvårds-
byggnaden, hade Matts Johansson
skurit på fattiggårdens gårdspåsar
från en slipsten. Fru Ulfues hade där-
vid uppmärksammat Matts Johansson
att komma in i darrvårdsbyggnaden
att äta ^{k.} smällsord och hade han
genast ålyclande uppmärksamhet
följt Fru Ulfues in i byggnaden
samt ingått i sin cell. Omhög hade
Fru Ulfues antag, hade Matts Johansson
under hela den tid hennes ifrå-
gaktom besök i darrvårdsbyggnaden
varat befinnit sig uti sin cell, och
då darrvårds huset varit tillrädd.
Efter det Fru Ulfues aflämnat
sig från darrvårdsbyggnaden hade

han åter sett Matts Johansson
befinna sig uti a fattiggårdens
gårdspåsar. Därvid hade han an-
berit vatten åt darrvårdsbyggnaden.
Seaken Malinquist, hvilken då
varit sysselsatt med att vatten
i gårdspåsar planterade växter,
än åter hade han skurit i en a
gårdspåsar stående gungstol.
Darrvårdsbyggnaden Karolina Wahl-
berg hade varit ifrågaktom
och för sin rakridig varit försedd
med såväl tobak som pipa, men
hade Fru Ulfues aldrig sett henne
röka annarsstädes än i sitt eget
rum. Ut i kakelugnen invid Pet-
ter Geonbergs cell hade eld inte
varit uppförd den 20 inneva-
rande Maj, hvarom Fru Ulfues
vid sitt besök i fattiggården
sagde sig själv afue tygat sig
genom att med händerna kån-
na på rånade kakelugn. Inga
ljus eller lampor hade i anseende

till den gusa ästiden därnär
funnits i därnärbyggningen,
ett eld kemrat utspån införs
under Petter Grönbergs cell, äro
Fru Ulfues otroligt uti stenpaten
uti Petter Grönbergs cell hade fun-
nits endast en dragturka, och den
na hade rektat emot den arsten
därgården. Karriolar därnär emot
därgården hade under slagarna
plagat vara öppna, men tillstängts
till nätterna. Däremot hade Fru
Ulfues utaf de iakttagelser i afse-
ende å elden, då hon, såsom re-
dan nämdes, stått uti den emot
andra karriolarer uttande därnär
Wendela Asplunds och Eva Hyppäs
rum, afvettigt om att elden
upprätt i rum uti Petter Grön-
bergs cell.

På Vicekonsulen Hydéns genom-
Magistrens ord förkände till Fru
Ulfues ställda frågor uppgaf denna,
att såväl hon som därnärkarin-

nan Karolina Wahlberg alltid
och sist måndagen den 18 inne-
varande Maj, blifvit af Vice-
konsulen Hydén uppmärksamt att
noga iakttaga alla försiktigh-
hetsmått i afseende å försägg-
ande af eldfara. att Vicekonsulen
Hydén äfven tillsagt, att Matts Jo-
hansson borde hållas instängd: samt
att Fubarnärdsmanen Fröken Malin-
quist under eldnaden vidtagit
energiska åtgärder för räddandet
af den invid därnärbyggningen
befintliga uthuskaden från den
delsamma hotande eldfaran, där-
vid hon bistått af Matts Johans-
son.

På Stadsfiskalen Svobergs till Fru
Ulfues framställda frågor uppgaf den-
na, att han tilliagt Därnärkarin-
nan Karolina Wahlberg att hvarje
afton anställa inspektion å därnär-
na, men antog Fru Ulfues att den-
na tillsägelse icke blifvit åttlydd.

i afseende å Petter Granberg
och att orsaken därtill varit den
att denna aldrig innehåft tänd
stickor.

2° Därnärdsvarinnan Karolina
Wahlberg. Under fru Ulfvins be-
sök i därnärdsbyggna den aftonen
förrän den ifrågakvarande eldsvä-
dan inträffat, hade de i byggna-
den förvarade sinnessvaga fattighj-
nens intagit sin ^{h.} kvällsvard. Sedan
fru Ulfvins aflagsnat sig hade Ka-
rolina Wahlberg fört de ned kväl-
varden använda matkålen till
fattiggårdens hufvudbyggna för
att eldas. I storkamren därefter
till därnärdsbyggna den, hade Ka-
rolina Wahlberg besökt den ästra
korridorren och därvid - såsom hon
trodde - ungefär 10 minuter efter
det fru Ulfvins aflagsnat sig från
därnärdsbyggna den tilläsat den
af fru Ulfvins undant. "kastakuffade
därren till Petter Granbergs cell, hvar-

rande nyckeln att sitta i därren.
Sedan Karolina Wahlberg afuen
tilläsat därarna till de andra
cellerna och rummen samt den där-
ren till den cell, hvilket af Matts
Johansson bekräftat, därvid lämna-
de nycklarna att sitta uti där-
arna samt tillreglat ästra kor-
ridorrens emot fattiggårdens gards-
plan utthande elden, hvarlagande
nyckeln till densamma, hvilket
allt värestälts klarbar till afuen
9, hade han ingått i sitt rum,
hvarst da befunnit sig Torpare
hustrun Anna Sofia Kruus och
skjutaren Johan Pödelberg. Efter
klockan 9 hade Matts Johansson
kommit in uti Karolina Wahl-
bergs rum, hvarst han stoppat
klockan i sin pipa, hvilket han
anbådtt skjutaren Pödelberg utgå
dit sig att tända hans pipa med
sina tändstickor, präntadt med
eld från en i rummet varande

spisad. Matts Johansson hade där-
på stannat i Karolina Wahlberg
rum ända till klackar efter 10
da han och arbetaren Johan So-
delberg tillsammans aflagsat
sig. Då Karolina Wahlberg gått till
stänga porten efter arbetaren
Pederberg, hade Matts Johansson
ingått i sin cell, hvars dörr af Ka-
rolina Wahlberg, då denna strax
därpå åter inkommit i läsvärd-
lyggnader, tilläts. Efter det Karo-
lina Wahlberg lagt sig till sätta
för natten i sitt rum och insom-
nat hade han blifvit uppväckt
däraf att Eva Flyppra begynt
kulka i väggen och Maria Palm-
kam började skraka. Karolina Wahl-
berg hade genast uppstigit och be-
gifvit sig först in uti den kam-
brane, som belotts af Maria Palm-
kam, och därifrån i det rum, hvarest
Eva Flyppra och Wendla Sjöblom
bott. Då han därifrån öppnat sist-

nämnda rumms emot den ästra kor-
ridoren uttände där, hade han
sett rok i denna korridor samt
eld uttränga från Petrus Ge-
lugs cell. Därmed till denna hade
varit tillsluten, men hade elden
utkängt genom en redan brunnen
stuck i sagda cells vägg. Karolina
Wahlberg hade därpå rusat tillba-
ka till sitt rum för att hämta de
därstädes förvarade nycklarna till
korridoröppningen. Sedan han därifrån
gått den ästra korridorens emot
fackiggårdens gårdplan uttände
där uppläsad, hade han öppnat
först dörren till Lina Wallenius
cell och sedan dörren till Hanna
Parnmans cell samt utfört dessa
lägga därav från lyggnader. Inga
nämnda hvarne eller hade eld
da ännu inte syns, men våba-
de Karolina Wahlberg, då redan sett
rok uti Lina Wallenius cell. Därifrån
hade Karolina Wahlberg öppnat

därin till Petter Granbergs cell. Där
vid hade han sett eller vara uppfyllt
af eldlagar och Petter Granberg
ligga därinne död. Karolina Wahl-
berg skulle hafva dragit liket utifrån
cellen, i händelse detta ikke an-
läggarts därigenom att eldlagarna
slagit emot henne utifrån cellen.
Sin i dörrnadsbyggna-der förvaras
~~de~~ egendomar, hvilken varit afvär-
rad hade Karolina Wahlberg ikke
räddat utan hade densamma genom
eldovädan förstört. Petter Granberg
hade ikke fått röka annars stades
än ute i korridoren och aldrig an-
vans än då Karolina Wahlberg gifvit
honon pipa och tobak. Tändstickor
hade Karolina Wahlberg aldrig gifvit
honon, utan hade han alltid af ho-
nans frätändt pipan, hvilken hade
han äfven då han rök en stund
härthagit. Den 20 inremarande Maj
hade han ännu låta Petter Gran-
berg röka en pipa tobak för samma

sätt som tillföre men hade han
sedan glömt att gifva honon pipa
och tobak. Matts Johansson ha-
de enligt hvad Karolina Wahlberg
iakttagit ibland rökten inne i sin
cell och äfven pågat hvar tändstick-
kor för sig, och försäkrade Karoli-
na Wahlberg, att han, när han fruk-
tot Matts Johansson och ingen
manlig hjälp funnits att tillgripa
vägat taga tändstickorna af honom.
Hvar Matts Johansson under Fru
Ulffus förutnämnda besök i dörrnads-
byggnaden aftonen före eldsvåden
upprehallit sig ruste Karolina Wahl-
berg ikke, men trodde han, att han
hela tiden varit inne i sin cell, eme-
dan han under tiden för Fru Ulffus
besök därstades uphållit sin ^{frätändt} pipa.
Pinnessvaga broders Henrik Gran-
berg och de i dörrnadsbyggnaden
förvarade kvinnorna hade ikke
pågat röka. Karolina Wahlberg hade
ikke rökten eller ens haft pipa med sig.

da' han aftonen fore eldsvadan be-
sokt den astra delen af darvardsbyg-
naden och for att stanga darvarna
- Uti den invid Petter Granbergs cell
belagna kakelugnen hade eld
varit uppgjord den 19, men ikke
den 20 dennes, darvidt hade den
invid Hanna Persons cell be-
lagna kakelugnen ristragda de
eldest. Gansende till den ljusa
astiden hade inga ljus eller lam-
por funnits i darvardsbyggnaden
under en langre tid fore eldsvadan.
- Nyckeln till den astra korridorens
emot fattiggardens gardsplan rut-
tande dar hade ibland under
dagarna kafft suttit utifran
infard i darrens las, och ibland
hade den varit ut laset utlagan,
men hven darvidt varit fallet
under dagen fore eldsvadan.
- Karolina Wahlberg ikke. Till nat-
ten hade darvidt nycklarna till
alla korridorerna utlagits och

farto ut i darvardsrummens
nycklarna till cellerna ater
hade ikke utlagits till natterna
utan hade de afur ristragda del
af dygnet suttit i darvarna. Med-
lemmarna i direktionen for fat-
tiggarden och i synnerhet Vice-
kansul Hyden hade uppramat
Karolina Wahlberg att iakttaga
alla forsiktighetsmaat i afseende
a forebyggande af eldfara och att
hvarje afton anstalla visitation a
de i darvardsbyggnaden forevar-
de surresvaga personerna. Denna
restriktiva uppramning hade Ka-
rolina Wahlberg afur folgt med
afseende a de personer, hvilka han
vagat visitera. Aftonen fore elds-
vadan hade han darke ikke anstalt
visitation a Petter Granberg, enar
han litat fra att Fru Ulfus, da
denna besokt Petter Granberg, gjort
det och han dessutom aldrig in-
nebraft tandsbiter. - Anledning af

till Karolina Wahlberg skaldes frå-
gan uppgaf denna, att under den
tid, som påflutit emellan det Sw-
edspres aflagornat sig från sitt
aftanninda besök i därvidsbyg-
naden aftanen från eldsvådan
och Karolina Wahlberg tilläsat
därarna till de vid den ästra kar-
nidaren belägna cellerna, enligt
hvad han trodde någon pressan
nog kommit gå från den venter
till den ästra karnidaren, hvarutän
Karolina Wahlberg berättade, att
Mattis Johansson då kom till
från eldsvådan till natten intänkt
honoren i hans cell. yttat: "inte
trodde jag, att jag sku' behöfva
vara här i natt, men det tyktes
se så ut, som om jag sku' måsta
vara här ännu i natt."

På fråga af Stadspisken Fors-
berg, om Mattis Johansson tillä-
tit till natten ingå i sin cell
försedd med pipa, tobak och tänd

stickor, svarade Karolina Wahl-
berg, att hon af punkten för Mattis
Johansson y vagat visitera ho-
nom.

Vicekonsuln Gylden uppgaf
i anledning af Karolina Wahl-
bergs berättelse: att det nog varit
tillåtet att låta de i därvidsbyg-
naden förvarade sinnessvaga
personerna röka tobak inom näm-
da byggnad, men hade vid detta
tillstånd varit fastadt det vilken,
att rökningen endast finge ske
ute i karnidaren och under upp-
sikt: samt att Mattis Johansson
med sitt af Karolina Wahlberg
nyes anförda yttrande antagligen
menat att han den dagen, då yttra-
det påts, väntat att Vicekonsuln
Gylden skulle besöka därvidsbyg-
gnaden och att han då af Vice-
konsuln skulle kunna utvärker
åt sig tillstånd att få låna
därvidsansskalten.

Karolina Wahlberg medgaf, att
det åt henne tillsagts, att de i
därnärds byggnaden förvarade
därarna endast från de af Vicisten-
sulen Hyden nämnda milks
skulle på råka inom nämnda bygg-
nad.

25° Anna Sofia Knus. hade den
20 innemärkande Maj från eftermiddagen
kommit till därnärdsbyggnaden
der, hvarest han begärt och erhållit
nattkvartier. Efter sin ankomst dit
hade Anna Sofia Knus i sällskap
med Karolina Wahlberg gått omkring
i byggnaden för att se de därnärds
Pächander hade Karolina Wahlberg
lämnat åt Petter Gränberg att gifva
honom råka, men hade detta läte
sedan icke af henne uppfyllt.
Anna Sofia Knus hade därunder
gått ut i staden. Då han nä
aftonen återkommit till därnärds
byggnaden hade kvällsvarden där
stadens ähto och hade Fru Ulfvius

beskrifvit sig i det rum, som be-
hötts af Eva Högström och Wendla
Saplund. Då Fru Ulfvius aflägs-
nat sig från därnärdsbyggnaden
hade Eva Högström introm-
mit i därnärdsdammens rum och
genstånde beklagat sig öfver att Fru
Ulfvius icke tillåtit henne vara
iklädd sin helgdagsströja utan
afklädd henne densamma. Karo-
lina Wahlberg hade därpå fört Eva
Högström till dennes rum att so-
va. Huru lång tid förflutit emel-
lertid det Fru Ulfvius hertgått och
Eva Högström infärt i sitt rum, ken-
de Anna Sofia Knus icke säga.
Att Karolina Wahlberg fört de vid
kvällsvarden i därnärdsbyggnaden
använda nattkärlet uppa till nå-
gon af fattiggårdens andra byggnad-
er att drökas, visste Anna Sofia
Knus icke; och i håller hade hon
sig bekant när Karolina Wahlberg
skulle hafva tillläsat dörren

vid den ästra karvidaren. Sedan
Karolina Wahlberg efter att hafva
fört Ena Hjerta att sova ätutkom
mit till sitt rum, där Anna Sofia
Krus och sekretaren Johan Paderberg
afuun befunnit sig, hade Matts Jo-
hansson, kokande pipra inkom-
mit i samma rum; och hade han
dröjt därstädes ända till sekretaren
Paderberg bortgätt. Hurunda Matts
Johansson möjligen någon stund
före sekretaren Paderberg utgätt
ur darrvårdarinnans rum, kunde
Anna Sofia Krus dock icke säga
men hade hon plöteligt blifvit en-
sam i darrvårdarinnans rum var
denna sistnämnda afuun utgätt ur
rummet för att följa sekretaren Pa-
derberg. Då den sistnämnde gitt, ha-
de Fru Ulfves befunnit sig ute i
fattiggårdens gårdspålar. Medan
Karolina Wahlberg varit ute att
följa sekretaren Paderberg hade
Matts Johansson stått i den västra

karvidaren. Hurunda han därunder
rokt misste Anna Sofia Krus icke.
Efter det Karolina Wahlberg åter
kommit i darrvårds byggnaden, hade
Anna Sofia Krus hört henne till
stänga dörrar samt sedan sett
henne upphanga nycklar på väggen
i sitt rum i hvilket Anna Sofia
Krus emellertid lagt sig till hvila
men kunde Anna Sofia Krus icke
saga, hvilka dörrar Karolina Wahl-
berg då stängt och om denna sedan
kläpparinnan under aftonens lopp
hängt några nycklar i väggen i sitt
rum. Anna Sofia Krus hade knapt
hunnit undan, förän hon hört
kultningar i väggen. Karolina Wahl-
berg hade i anledning af dessa up-
stigit och efter att från väggen
hafva tagit nycklar begifvit sig
ut ur rummet. De nycklar, hvil-
ka Karolina Wahlberg fört till-
gripit hade icke varit de rätta hvil-
ka de af henne utthyfts emellan

den. Då Karolina Wahlberg åter
inkommit i sitt rum hade hon
utropat: "Jesus vi har stolen las".
Hr Johan Paderberg hade aftonen
före den ifrågakommande eldsvadan
klackat ungefär 9 antändt till där
vårdskyggvaden, i hvilken Fru Ulfv
sa som last befunnit sig. Under
dessa Fru Ulfv besök i vistämmande
byggnad hade Johan Paderberg varit
inne i det rum som beboddes af Wen-
sa Skaplund och Eva Högberg samt
derstädes hjälpt till att enligt Fru
Ulfv's befallning afslå den sist-
nämnda hennes helgdagskläder. Sida
fram till den andra korridorerna der-
es till närheten af Petter Granbergs
cell hade Johan Paderberg däremot
icke varit under sitt ifrågakommande
besök. En stund efter det Fru Ulf-
ves oflägnat sig hade Karolina
Wahlberg gått att stänga dörarna
i vårdskyggvaden men hade Jo-
han Paderberg därvid icke åtföljt hen-

atyltligt
huelkan efter

Dermed som för mig ut af M. 9. c. 9.

Måningd
uppg. kl. 2 1/2

ne. Kort därpå hade Matts Johans-
son, hvilken Johan Paderberg forut
under aftonens lopp icke sett, in-
kommit i Karolina Wahlbergs rum
utan den sistnämnda och Johan
Paderberg Anna Sofia Kuns af sin be-
funnit sig. Då Matts Johansson
därpå skolat stoppa i sin pipa, ha-
de Johan Paderberg gifvit honom
tobak, och hade Matts Johansson
sedan påtändt pipan med eld från
en i rummet vacande spis. Efter
att hafva raket en pipa hade Matts
Johansson utgått ur rummet utan
att Johan Paderberg visade hvart han
gått. Då Johan Paderberg af sin be-
kan 10 fra aftonen beaktat hade
han icke sett Matts Johansson.
Rök, eld eller något annat an-
märkningsvärdt hade han vid
sin bortgång från vårdskygg-
vaden icke iakttagit. En vecka
någon tid före eldsvadan hade
Johan Paderberg hört Matts Johansson

yttra: "om de ej släppta bort mig,
så se huru det går." På ledning
af denna hotelse hade Joh. Soderberg
varnat Karolina Wahlberg från Matts
Johansson och uppmärksammat henne till
tills, att han ej finge innehålla nå-
got vapen eller andra farliga föremål.
J^o Söderbergs damman ^{hvilken bodde i fattiggårdens lagringsbyggnad} Fröken Trage Malin-
quist, hade inte varit inne i den
vårdshyggvaden under dagen före
eldsvådan, men väl hade hon under
en belökan 1/2 11 på aftonen af sagda
dag företagen promenerad i fattig-
gårdens gårdplan varit enda från
med vårdshyggvaden. Just då
hade vårdsdamman Karolina
Wahlberg följt beaktaren Soderberg
ut från utsagda byggnad till
fattiggårdens port, gerran hvil-
ken han redan utsläppte ^{honom}
som Soderberg. Därvid hade Karolina
Wahlberg endast under fem min-
uters tid varit borta från vårdshygg-
vaden. Efter det Fröken Malin-

quist gått till vila för natten
hade hon vaknat utaf att eld-
signaler gifvits. Då Fröken Malin-
quist, försedd med en handspen-
ta, kommit till vårdshygg-
vaden hade därinne redan varit
utfärda ut det brinnande huset,
och hade Fröken Malinquist då tyd-
ligen iakttagit, att eldsvådan upps-
stätt i Petter Grönbergs cell. Den in-
vid vårdshyggvaden belägna
ladugårdshyggvaden hade varit
starkt hotad af elden, emedan un-
der från det brinnande huset begat
från utro sagda byggnad. Efter det
eldsvådan var utsläkt hade en half
timme förgått, förinnan brandbevar-
spenrar anländt till brandstället.
Efter den följande eldsvådan hade Matts
Johansson från belökan utaf
8 till belökan 9 befurmit sig i
fattiggårdens gårdplan där-
den är berömd natten af Fröken
Malinquist, iakttagit, att han

se plågade röka.

C. Maria Gustafsson: hvilken
afven bodde i fattiggården hade
iike varit inne uti därvidstyg-
naden under dagen före eldsnådan.
Klockan emellan 1 och 2 på nat-
ten hade Maria Gustafsson först
observerat eldsnådan; och hade
sedan då redan slagit ut därvid-
byggvåden. Efter det Maria Gu-
stafsson framkommit till beand-
stället, hade hon rusat in i den vä-
stra korridoren. Här hade hon iakt-
tagit, att sinnesvaga Lina Walle-
nius och Hanna Parnan allane-
dan blifvit utförda ut i ena cellen.
Uti Petter Grönbergs cell hade elds-
lagan utbrunnit och hade Petter Grön-
berg syntes ligga på cellens golv allde-
les nära densammaas dörr. Hur-
vida dörren till Petter Grönbergs
cell blifvit öppnad eller en den-
samma, då redan varit nedbrun-
nen, visste Maria Gustafsson ike,

och heller kunde hon upplysa om
tiden när Därvidstygningen Kar-
lina Wahlberg efter eldsnådens
utbrutt först varit inne i den
östra korridoren. Vid Maria Gu-
stafssons ankomst till beandstäl-
let hade Karolina Wahlberg åter-
stannat ike mera befunnit sig i näm-
da korridor. Matts Johansson, hvil-
ken Maria Gustafsson under afto-
nen före eldsnådan ike sett, hade
i den västra korridoren syntes sy-
relsatt med att uti byggvåden ut-
draga en sång. Då Maria Gustaf-
sson sett någon af därarna röka
inom därvidstyggnaden, hade de
kändt alltid förkyggt i korrido-
ren och under uppsikt. Matts Jo-
hansson hade Maria Gustafsson
sett röka uti på fattiggårdens gards-
plan, men hade hon ike sett honom
frötända sin pipa någon annan
gång ^{än} morgonen efter eldsnådan.
Maria Gustafsson hade någon gång

varit inne i dånvårdsbyggningen,
då dånvårde till dånvårds celler igen
lästs till natten, men hade han icke
sett någon visitation då anställdas
i dånvårde.

69 Byggnadsstaden Otto Ekman:
hade kommit till brandstället efter
det klämtningen i rådhus tornet
strax efter klockan 12 begynt. Elden
hvilken i synnerhet syntes raka
i dånvårdsbyggningens östra del
hade då redan utbränt från bygg-
ningens alla fönster och dånvårde
och hade den invid dånvårdsbygg-
ningen belägna uthusvaden äfven
varit i fara för elden, emellertid
och givits af vinden fart emot
sagda byggning, från hvars tak
rot nedan upprigtigt. Iukriar-
dånvårde Fraken Abalungvist och
magn^{er} fälliggårdshjon hade va-
rit sysselsatta med att spruta i
nysnärda uthusvaden dånvård
Fraken Abalungvist visat sig sär-

skildt rädlig och varit den enda
som ledt släckningsarbetet. Då
brandkårens sprutor sedan
begynt anlända till brandstället
hade faran för uthusvaden icke
mera varit så oförhållande,
ity, att vinden dånvårde nå-
got vändt sig.

70 Johan Bronner: hade då
klämtningen i rådhus tornet be-
gynt sprungit till brandstället.
Elden, hvilken i synnerhet raka
i östra delen af dånvårdsbyggning-
den, hade då äfven begynt trån-
ga ut ur den västra korridorens
dånvård, hvarest den invid sist-
nämnda byggning belägna ut-
husvaden varit i fara för elden.
Iukriardånvårde Fraken Abalungvist
hade till brandstället från förs-
tat en spruta, och hade man
just då Johan Bronner kommit
till stället skolat lagra i ark för
den spruta vinda uppe natten

ur en å gårdsplanen varande brän
Fraken Malinquist en dräng och
en ^kgrinna samt Johan Reoran
hade därefter sprutat å rignande
da uthusbyggnad.

8° Viktor Mitts: Genast då bländ-
ningen i rådhusrännan begynt,
hade Viktor Mitts färt en tun-
na vatten till brandstället,
hvilken vattentunnan varit
den första till platsen anlända.
Den andra det anlända tunnans
vatten hade framförskats af Drän-
gen Axel Ollila. Då Viktor Mitts
framkommit till brandstället,
hade elden redan stätt ut genom
därnärdsbyggnadens fönster och
dörrar, och hade man då bråttit
från med att ^{med} liten spruta spru-
ta å den invid inständade bygg-
nad belägna uthusvaden, hvilken
 varit i fara för elden.

Stadsfiskalen Forsberg förklarade sig vara nödsakad att å

tjänstens vägnar yrka ansvara
Därnärdsämbetsman Carolina Wahl-
berg för det hon genom uraktlä-
shet att följa sina förmäns före-
skrifter och genom uraktlä-
shet i allmänhet varit väl-
lande till den ifrågakommande
eldsvådan och till sinnessvaga
Petter Grönbergs död.

I Magistraten öfverlades till
följande Beslut:

Undersökningur inför Ma-
gistraten angående orsaken
till den ifrågakommande eldsvå-
dans uppkommet förklarades här-
med afslutad, och beväskju-
tes det af Stadsfiskalen Forsberg
tillnämnde ansvarsyrskandet å
Därnärdsämbetsman Carolina Wahl-
berg till Rådshufvudatten det Stads-
fiskalen eger instämna Caro-
lina Wahlberg och inkalla de
vittnen, hvil önskar få i saken af-

härde.

Att Drängarna Viktor Mitts
och Axel Ollila, hvilka till brand
stället framförat, den förre den
förste och den senare den andra
turman vatten, skola enligt
stadgandena i den för denna
stad gällande brandordning
i belöning här för utgifnas åt
Viktor Mitts 20 mark och åt
Axel Ollila 10 mark. Afseades
Ort och tid päntskifne.

På Magistratens vägnar:

Samuel Laurén

ef.

Skadan i huset N° 11 afjälpt, detsam-

ТЕЛЕГРАФЪ ВЪ
ТЕЛЕГРАФЕН I

ИЗЪ
ИФРАЪ

Телеграмма №
Telegram

Принята съ аппарата
Emottaget vid apparaten

Со станции
Ifraъ stationen

го 189 . г.

Принятъ
Emottaget

Разрядъ. Klass.	Счетъ словъ Antal ord	По да на Inlemnadt				Служебныя отбѣтки: Tjensteanmärkingar:
		го.	ч.	м.	по полу	
	1978					
		kl.		m.	m.	

Försäkrings # 16398
 huset # 2 delvis skadadt
 genom eldsvåda i natt
 Hagen

№ росписки
à quittencet

ТЕЛЕГРАММА
TELEGRAM

Directionen
för städernas
allmänna brands-
vadsbolag Hvos

Skadan å huset N° 4 tillfritt afhjälpt, detsam-
ma kommer _____

utan ock för första året inbetalat den _____

belöpande afgiften, som skall med _____ mark

Skadan i huset N° 41 blifvit afhjälpt, detsam-
ma kommit

utan och för första året inbetalat den

belöpande afgiften, som skall med mark

penni i fem års tid gäldas,

igen till sin förra värden i böckerna upptagas.

För öfrigt pröfvade Direktionen skäligt till-
komma Sjuksköterskan Inger Malmström en
gratifikation af mark för det hon med rå-
dighet och drift stäckt det redan af elden an-
gripna huset N° 41. Lemningarna efter branden skalle i och för
följa.

Efter en stund anmältes likviden vara uppgjord, och blefvo i enlighet därmed 12050 mark

penni från bolagets kassa utanordnade för att på sätt i § 41 af reglementet säges till
vederbörande utbetalas. Ort och tid förut skrifne.

In fidem:

Georg Hildén

Utdrag af Direktionens för Städernas
Allmänna Brandstodsbolag i Finland protokoll,
hållet i Helsingfors, den 30 juli 1896.

Föredrogs instrumentet öfver värkstuld besiktning och värdering af den brandskada, som i
följd af en i

ägande, under N:o försäkrade gård N:o

den

utbruten väddeld den 19

sistorkvällen juni kl. 19^h f. m. timat jämväl å staden

tillhöriga, under

N:o 16399 försäkrade gården N:o i fattiggården i staden

Kristinestad

, utvisande sagda

instrument, att huset, N:o 4 värddt och försäkradt
för 11000 mark, därvid skadats för 1848 mark
70 pennil.

Sedan här antecknats, såväl att orsaken till eldens
löskomst icke kunnat utredas som att
byggnaden icke varit med inteckning besvä-
rad

Hör till Direktionens exemplar
af brandbrevet N:o

Bokf. Bloml

Besluts:

Öfver ifrågavarande brandskada, hvilken så vidt den belöper sig på detta bolag uppgår till 1848 mark 70 penni och till detta belopp godkännes till betalning, skall likvid i vanlig ordning upprättas och därvid såsom afdrag observeras såväl värdet af lämningarna efter branden, hvilka försäkringshafvaren förklarar sig villig att öfvertaga, som obetalda inträdes och extra-afgifter; kommande att från vidare assurans i värkets böcker afföras af värdet för huset N° 4 1848 mark 70 penni med afgift 14 mark 90 penni

hwarefter och sedan försäkringshafvaren icke allenast genom vederbörande agents intyg styrkt, att skadan blifvit afhjälpt

Den 1806 den 9de Sept. markat. 1100
auk. d. 21. Sept. 1896.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Kristinestad, den 16 Septembar 1896

1796 upplämnades för huset N° 4
Wasa 1898:70
afgift 14
Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Debet
156.34
15.63
236.01
= 407.98 pen
quitterade i
färdlösnings

Meropande skrifvelserna af den 1de och 15de sistlidna Juli får jag härmed be-remittera. Inf 236.01, i en postremiss vedel å Wasa A Bank N° 22707, utgörande återstoden af innevarande års brandstodsafgifter från denna stad för uti Städernas allmänna brandstodsbolag försäkrade egendomar, hvilka afgifter för och inom gårdagens löpp inflöto. Tillika får jag härmed be- sedan från Drätselkammarens ämbets utgående det å Stadens fattiggård försäkrade under N° 16392 byggnaderna N° 1 och 2, hvilka genom eldsvådorna den 21 Maj och 19 Juni d.ä. blifvit skadade, nu äro restorerade och efter att å stället ha öfver öfvertygat mig derom, detta bekräfta samt remittera i en postremiss vedel å Wasa A Bank N° 22708 Inf 14.90 utgörande inträdesafgiften för de restorerade byggnaderna. Reversalerna närflutas

Med utmärkt högaktning har äran tecknat

[Signature]

11.11.96

vagg och takpanserningarna voro svåra och tappat sig uti nämde tre rum och

Revers post 11000

År 1896 den 27 Juni verkställdes af under
tecknade värderingsmän, i öfverens af förvaran

Årk: den 22 Juni 1896.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Till Direktören för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad, den 19 Juni 1896

Att det åter inträffat eldsvåda
å Stadens fattiggård är jag, återopande
min i dag till Direktionen afsända såly-
dande Telegram:

"Försäkrings N: 16.392 huset N: 2
delvis skadadt genom eldsvåda
i natt,"

tyvärr brängen bekräftas.

Emellan kl 12 och 1 hade elden på-
tagligen börjat i nordvästra hörnet af
vinden å nämnda byggnad der ett par
ti badkarastar varit förvarade, men i an-
seende till att brandkärorna isynner-
het den frivillige snabbt anlände till
stället hufvud elden ganska fort dämpad
och släckt. Polis undersökning kommer att
hållas i morgon klockan 11 fr.

Med utmärkt höjaktning har ära tecken

W. W. Agren

skadan Hifvit af hjälpt

Förskott 11,000

vagg och rakpannningarna voro svåra
och kappat sig uti nämnda tre rum och

År 1896 den 27 Juni verkställdes af under-
tecknade värderingsmän, i öfverens af förvaran-

N° 6/47 96

ank. d. 6 Juli 1896.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND

Kristinestad, den 3 Juli 1896

anför till polis protokollat inkommit
Granstämans bevis finnes i den förda brandsta-
da liquidare
Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Härjemi har äran öfverstyra instrua-
ment öfver syn och värdering af skadan
förorsakad genom eldsvådan som timat
den 19 sistlidne juni å Stadens fattiggård
försäkrad under N° 16,392. På hvad sätt
elden tillkommit framgår hvarken af
polis- eller magistrats undersökning-
gen. Elden, som straxt efter midnatt ut-
bröt i nordvestra hörnet af vändan, upp-
fattes af präken Malmgren som steg
upp för att dricka och såg skenet på
gården, hon sprang genast och ringde på
klockan, som är ställd vid huset N° 1,
hills hon väckte innevararna hvarefter
hon har och hjälpte ut de sjuka.

Med utmärkt höfaktning har äran tackas

M. Malmgren

Transport 11,000

bagg och takpanelungarna hvilka svallt
och tappat sig uti nämnda tre rum och

År 1896 den 27de juni verkställdes af under-
tecknade värderingsmän, i öfverens af förvaran-
de agent för Stadernas Allmänna Brandstodsbolag
i Finland, besigtning och värdering af den brand-
skada som den 19de dennes timat i ^{Stadens} fästing-
gård, hvars byggnad, enligt förordet brandförsä-
kringsbref, blifvit den 30 December 1890, un-
der N° 16, 392 försäkradt uti benämnde bolag.

Förättningen beivrades af Haudmanden
Otto Holm i egenskap af ordförande vid Strät-
selkammaren och upplystes härvid, att Herr Holm
den 25te dennes till agenten aflemnat skrift-
lig uppgift i det som under och efter brand-
den blifvit bergadt och är i behåll; hvarefter
med fästadt afseende i den skadade bygg-
nadens nuvarande beskaffenhet och det värde,
som den vid försäkringen ämbes, skadan upp-
skattas såsom följer:

Försäkrings- belopp mark		Brandskadans värde mark
11,000	<p>Huset N° 2 af Stök 35¹/₂ alnar långt 15 alnar bredt och 17 alnar högt, med fastställt och till försä- kring godkänt värde af 11,000 mark. Takets i vestra ändan af byggnaden ska- dad del stycken takstolar mer eller min- dre brända samt ^{vinds-}galpet i samma ända bränd, detsutom blef vid släckningens fyllningarna såväl på vinden som under galpan genomblotta i tre rum samt kam- mar delvis delvis i tre rum öppna vägg och takpanelningarna hvilka svället och tappat sig uti nämnda tre rum och kam-</p>	
Transport	11,000	

Kauspul 11,000

ber samt tapetterna förstörda i ett rum, försökas
kunna iständgöras med en kostnad af

1848.70

Brandskadans värde

1848.70

Kvarstående eller branden

9.151.30

Summa 11,000

Summa 11,000.00

Alla öfriga å tomten befintliga hus äro oska-
dade af denna brand.

Uppgiftens riktighet bestryker

: ~~Ståthandläggaren~~

Otto Holm

Sålunda förelupet, besigtigadt och värderadt
uttyga ort och tid som ope

J. W. Olin

Gustaf Fr. Hartman

M. Olin

Specifikation å brandskadan som förelupet i Stadsens fattigård
den 19 Juni 1896

9 sty 6 fams Stöck 32.40

4 sty 5 fams dito 10.

160 sty 9¹/₂ 15¹/₂ 1¹/₂ bräder 64.

4 par takstolar 24.

26 sty 18¹/₂ 1¹/₂ brädfodring 52.

ribbor till dito 5.

24 sty 29¹/₂ 8x8 1¹/₂ bräder till panering 20.

3 sty 3¹/₂ 9¹/₂ plankor 6.

ribbor under fyllten 7.

18 sty inre fönster 38

glas till dito dito 54.

18 sty vindfönster i glas 10.80

reparering af brädbefodring och tak 75.

reparering af en murspira 1/2.

2 1/2 kalk till hvit målning af vinden 4.

2 1/2 asfalt tjära 52.

1/2 kes sand 8.

3 1/2 rulla filt 195. kappor 17.50 202.50

reparering af 3 rum reparation af panering gälf och tak 500

arbetsfolk för reparation af gälf, mellan tak och västak m.m 500

oljemålning af panering och vägg 50

målning af gälf i 3de rum 60

färgning af tak och väggar i 3de rum 60

Summa 1848.70

Kristenhetas den 27 Juni 1896. J. W. Olin

Gustaf Fr. Hartman

19 D. 12 $\frac{1}{4}$ f. m.

Utdrag ur Magistrens
i Kristinestad protokoll
för den 22 Juni 1896
S. 62.

Stadsfiskalen Ernst Forsberg an-
häll, det Magistratehen måtte an-
ställa undersökning angående den
eldsvåda, som rättn emot den 19 in-
nevande Juni bränt i lasaretsbyg-
naden i stadens fattiggård.

Oedföranden i stadens Drätselkam-
mare Handlanden Otto Holm samt
oedföranden i stadens fattiggårds-
styrelse och fattiggårdsdirektion,
Vicekonsuln Gustaf Flyden, hvilka
härvid hvarera personligen tillstå
deskommit, uppgjåro att fattiggår-
dens lasaretsbyggnad var försäkrad
i Stadenas Allmänna brandtodsbe-
lag i Finland till ett värde af elfvå-
tusen mark, samt yskade, det näm-
de brandtodsbelag måtte till staden
utbetala ersättning för den skada,
som genom ifrågakommande eldsvåda

Lösen med st. p. 12 rub 50 p.

Staden Kristinestad

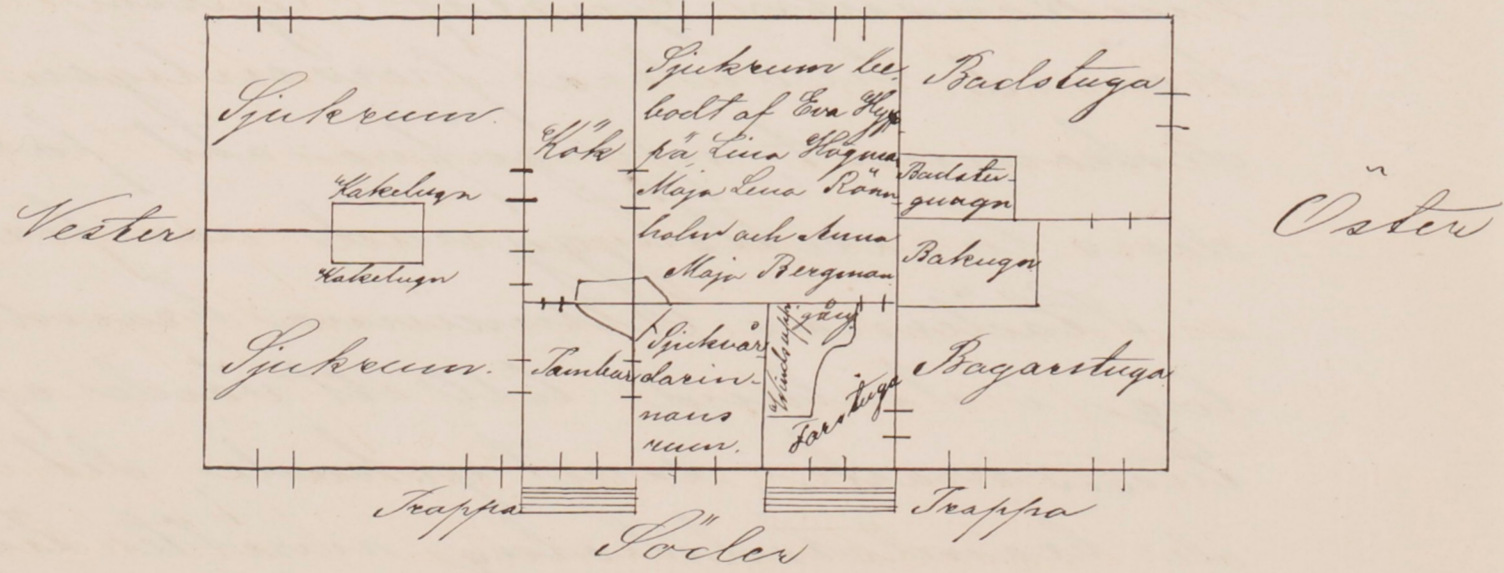

färesubrats och hvilken skada em
nu inte blifvit genom värdering ut
satt.

Stadernas allmänna brandskadestö-
lags agent i arten, Sjökaptanen Wil-
helm Hagen förenade sig med Stads-
fiskalen Fausberg i denna anhängan om en
dersättning angående den ifrågakomman-
de eldsvadan.

Fiskalskanseln Rydén inlemnade nu
till Rätten en plan teckning af fattig-
tiggårdens lasarettshyggnad hvilken här
intogs och var af följande utseende:

4 Storr

Fattiggårdens gårdplan.
Stadsfiskalen Fausberg annat

de, att han låtit för att i saken ha
ras hit uppkalla Färeständarinnor
för stadens fattiggård, Fru Emma
Ulfvies, Gubbvårdarinnor i fattiggår-
den, Fruken Inger Malinquist, Fattig-
hjonan Lina Högman och Josef Hag-
ström, Handlanden Petrus Sandbäck
och Arkitekten Karl Granskog, hvilka
alla på uppdrag tillstadeskammar och
hördes hvar för sig och berättade:

1° Fru Emma Ulfvies. Lasarettshyggnad
den hade vid tiden för eldsvadan
ifråga belett af Gubbvårdarinnor
Fruken Malinquist samt Fattighjonan
Eva Hjyppa, Lina Högman, Maja Lina
Rönneholm och Anna Maja Bergman,
hvilka fyra sistnämnda alla haft ett
rum, enär gaffnen i de ofriska sjuk-
rummen uti lasarettshyggnaden då
just anlats. Fru Ulfvies hade den
18 innervarande fjuri uppehållit sig
i lasarettshyggnaden från klackan ti-
tet afur 2 eftermiddagen till klac-
kan innermot $\frac{1}{2}$ 10 på aftanen då hon

hartgått. Under vistelsen i lasarettens
bygggnaden hade han menstendels up-
pehållit sig i bygggnaden backstuga
sysselsatt med stypning, med hvil-
ket arbete hon upphört kläckan im-
mot 9. Klockan 11 på förmiddagen
nämnda dag hade försämrade Lina
Högman af Fru Ulfues fått befallning
att från lasarettens bygggnaden sitta ned
taga därstädes upphängda klädströkar
och att sopa vindens golv. Efter att
därpå hafva på förmiddagen syss-
lat med nämnda arbete hade Lina
Högman ännu på eftermiddagen
fartsatt med det samma, då hon af
Fru Ulfues befarde att äfven hartgå
i vinden förvarade gamla backstuga
Klockan åter efter te hade Fru Ulfues
sitt fattighuset Josef Högman och
Karl ~~Renberg~~ från lasarettens bygggnaden
sitta till ~~den~~ fattighusetens gärdsplan
medlära en korg, fylld med backstuga-
strö, men hade kläckan då Fru Ulfues
varnat att bland de i korgen lagda

backstugorna äfven funnits dugli-
ga sådana, från Fru Ulfues befallning
huvit korgen med kvastarne tillbaka
på vinden. Fru Ulfues hade därpå
äfven uppgått på vinden, hvarsthan
i närvaro af enbart Josef Högman
bland backstugorna utvalt dugliga
sådana och upphängt dessa på en i
vindens nordvästra ända uppsatt stä.
Då Fru Ulfues sedan kläckan litet äfven
te nedgått från vinden, hade Josef
Högman ensam kvarstannat där-
städes. Lina Högman hade, enligt
hvad Fru Ulfues antog, genast efter
det denne nedgått från vinden uppf-
kommit till nämnda ställe för att
därstädes fartsatta med sitt sopnings-
arbete. Korgen med de gamla odu-
liga backstugorna hade sedermera
icke blifvit nedförd från vinden, em-
Karl Renberg som skulle komma
att hjälpa Josef Högman att nedföra
korgen, icke åter uppkommit från vin-
den. Fru Ulfues riste icke när Josef

Hagstegen och Lina Hagman ned-
kammit från vinden, men detta be-
de hon att nog inträffat före klockan
5 på eftermiddagen, emellan, då
Fru Ulfvies just före sistnämnda klock-
slag ställt en bänk med kaffeser-
vis på en afsatts af de till vinden
ledande trapparna, hade dessa alla
redan varit rensade samt bänken,
hvilken af Fru Ulfvies bestagits
fäst klockan omkring 8 på kvällen,
desutom under den tid den ställt
i vinduppgångar, hindrat att pass-
sande såväl uppfåkan som upp-
till vinden. Lina Hagman var mycket
begifven för tobaksräkning, men
hade Fru Ulfvies af flera af de af
fattiggården intagna fattighjonem
hört uppgifvas, att Lina Hagman
under den tid, hon varit sysselsatt
med det förutnämnda städtungs-
arbetet på lasarettbyggnadens rund-
kast sin tobakspipa påvarad i
fattiggårdens hufvudbyggnad, hvar

hon under dagarna flögade uppe
hålla sig, samt att hon vid de besök
hon under nämnda städtungsarbete
gjort i sistnämnda byggnad därstä-
des rökertobak och hvarje gång hon å-
dålls sig lämnat tobakspipor att
ligga på en mur i sagda byggnad.

Då Fru Ulfvies klockan vid pass
10 på aftonen gått förbi lasarett-
byggnaden, hade den förut nämnda
kinnsvaga Eva Hyggström hvilken
vid tiden för den eldsvada, som nat-
ten emot den 21 sistnämnda Maj förtör-
de fattiggårdens därvidsbyggnad,
varit inlogerad i nämnda byggnad
och hvilken ända sedan sistnämnda
eldsvada beständigt hört tala om
eld, synto för en vattenkanna in
till sig i lasarettbyggnaden. Denna
byggnads ätra yttre dörr hade därpå
stängts utifrån af Fattiggårdsföre-
ständerinnans adjoint i Jönköping,
ström Maria Gustafsson, hvilken
uttagit nyckeln och fäst denna i kö-

best uti fattiggårdens hufvudbygg-
nad. Därvid till den inre i kasarets
byggnadens färestuga belägna vind-
uppgången stängdes endast med en
hake, och hade de fyra samtstående
fattighjusen, hvilka vid tiden för den
ifrågavarande eldsvådian hatt i ka-
saretsbyggningen, från sitt rum
nog kunnat slippa upp på vin-
den uppför deras trappuppgång.
Görunda därunder emellan dit rum
hvori de fyra fattighjusen hatt och
kasaretsbyggningens kök varit stängt
eller reglad, visste Fru Ulfvies icke.
Klockan 20 minuter öfver 12 hade
Fröken Malinquist underkättat
Fru Ulfvies om eldsvådian. Då Fru
Ulfvies därpå skolat resa upp på
kasaretsbyggningens vind, hade hon
emellan vinden varit full af rök,
icke sluffit längre än till högsta
opsatsen af vindstrapparna. Här
hade hon tydligen varnat att el-
den rasat i den kammare af vinden hvarest

backkvastarna befunnit sig. —
Tvänne vindfönster hade stått öpp-
na för den vid den ifrågavarande
tiden rådande varma väderlekens
skull.
9° Fröken Inger Malinquist hade
besökt kasaretsbyggningens vind den
18 innervarande juni klockan emellan
2 och 3 eftermiddagen. Tvänne karlar,
hvilka från vinden skolat nedlaga
därstädes färdvade gamla backkastor,
samt samtstående Lina Högnan
hade då befunnit sig uppe på vinden.
Karlarna hade icke syntts röka to-
kaf. Om Lina Högnan vid tillfället
rökt, hade Fröken Malinquist icke kom-
mit att iakttaga. Karlarna hade klock-
kan midpass 4° på eftermiddagen
nedkommit från vinden, och hade
Lina Högnan kommit därifrån klock-
kan omkring 5. Görunda någon per-
son senare under dagens eller aftnens
lopp, varit uppe på vinden, kände Frö-
ken Malinquist icke. Klockan ungefär

Den 10de på aftonen hade vinnesvaga
fattighuset Eva Högpyra en god stund
besömt sig inne i Fröken Malin-
quist rum uti lasarettbyggnadens
samspråk med den sista nämnda
Klockan före 11 hade Fröken Malin-
quist gjort sig underkätt om lasa-
rettsbyggnadens ästra yttre dörr
helt stängd, och hade han, då
han erfarit, att så varit fallet, öfven
stängt den västra yttre dörren, hade
efter han gått till hvila i sitt rum.
Då Fröken Malinquist efter att hafva
sovit någon tid tillfälligtvis vaknat
och gått ut på byggnadens västra
trappa, hade han sett eldsken från
västra sidan af lasarettbyggnad-
ens vind. Fröken Malinquist hade
genast uppmäckt Fru Ulfes och där-
på de personer, som för tillfället
hott i lasarettbyggnaden, hvarefter
han skolat gå upp på vinden,
men hade han för den därtill
varande starka rökens skull icke

kunnat slippa dit. I lasarett-
byggnadens vind fanns ingen eldskän-
delständerna uti västra ändan af
lasarettbyggnaden åter hade eld
icke varit uppgjord under tre eller
fyra veckor före eldsvälden. Den 18^{de}
innevarende Juni klockan 1/2 12 före-
middagen hade eld varit uppgjord
uti en i Fröken Malinquist rum
belägen hällugn, hvars rör varo in-
murade uti den mellersta af lasa-
rettsbyggnadens trene murar.

Då Lina Högman och Josef Hög-
ström hvarefter skulle afhöras, uppe-
lyste Vicekonsuln Rydén att de
hvardera varo något slaa till sina
sinnen.

3° Lina Högman: hade den 18^{de}
innevarende Juni sovit lasarett-
byggnadens vind. På Lina Högmans
fraga af Fru Ulfes, om denne icke
tillät, att i vinden förvarade gamla
badkuastar finge bortfäras, hade Fru
Ulfes gifvit sitt lofte till bad-

kvastarnes hartfarslande, men hade
Sven Alfvers, då Josef Hagström och
Karl Remberg därifrån från vinden med
burit en korg med backkrastar, befallt
karlarna att åter uppläsa de samma
från vinden. Lina Högman, hustru
klackan 5 från eftermiddagen uppfy-
hört med städningsarbetet från vinden,
hade under sin vistelse därstädes
icke medhaft pipa eller tobak.
Ej heller hade Lina Högman sett
Josef Hagström eller Karl Remberg
under den tid, dessa den ifråga-
kamna dagen befunnit sig uppe från
vinden köra tobak eller ens rök uppe
eld. Efter det Lina Högman nedkom-
mit från vinden, hade hon gått ut
i staden i och för uträttande af
särskilda uppgifter, och visste hon
icke, om någon senare under da-
gens eller aftnens löp besökt
lasarettbyggnadens vind. Sedan
Lina Högman klackan ungefär
10 från aftonen bevisat afkomne

stunder, som hölls i fattiggårdens
hufvudbyggnad, hade hon begif-
nit sig till det rum i lasarettbyggnad-
naden, hvarest hon då bott. Rum-
met dit hade hon fått sig vid, att
färdtrända Eva Högman, hustru
hon bodde i samma rum som Lina
Högman och alltid annars den ti-
den från aftnen plågade ligga till
sängs, icke befunnit sig i rummet.
Efter en ^{1/2} kvarts tid hade Eva Hög-
man inkommit dit från lasarett-
byggnadens bazarstugufarstuga, uppfy-
gande sig halva varit rummet
Fräken och Kalugurist. Eva Högman
hade därifrån befunnit tala om att hon
var törstig, och åter utgått, såsom
hon uppgifvit, för att anskaffa
vatten. Snart därefter hade hon åter
vändt med en kanna vatten, hvarest
hon gått att ligga, och hade hon se-
dan åtminstone icke varit uppe från
lasarettbyggnadens vind.
Från Josef Hagström: hade den 18 in-

nevarande Juri jämte förutnämnda
de Karl Renberg besökt lasarettens
byggvadens vind för att därifrån
harklara gamla badkvarter. Sedan
Josef Hagström och Karl Ren-
berg redde ut en hög badkvarter
hade de enligt Fru Ulfes befall-
ning återfört kvarstannat uppe på
vinden. Därstädes hade förutnämnda
Josef Hagström och Karl Renberg
icke befunnit sig några andra
personer än Lina Högman, hinkku-
afven kvarstannat på vinden efter
det de två förutnämnda aflags-
nat sig därifrån. Ingen af de tre
nu uppräknade hade något tobak
uppe på vinden.

F. Handlanden Sandbäck: hade
klackat $\frac{1}{2}$ 1 på natten kommit
till brandstället. Fru Ulfes och
Fräken Skalmquist hade då redan
varit i full sysselsättning med
att leiga. Elden hade enligt hvad
Handlanden Sandbäck iakttagit

uppstätt i lasarettens byggvadens
vind i dess nordvästra kurt.
Efter det elden släckts, hade Hand-
landen Sandbäck undersökt bygg-
vadens murar, och hade han fun-
nit, att eldsvådan icke kunnat
uppträffa genom någon felaktig-
het i murare, emär dessa varit
dugliga och de dessutom icke ens
varit varma. Den första timman
vatten hade beaktats till brandstället
af Drängen Axel Karlsson Karlens,
och hade den andra timman vat-
ten dit framförslats af Karsten
Karl Gustafsson.

C. Karl Granskog: hade beaktat
kvart före 1 inträffat i brandstäl-
let. Efter det elden släckts, hade Karl
Granskog varit uppe på lasarettens
byggvadens vind, och hade han
tyckt sig finna att elden uppställt
i vinden i dess nordvästra kurt.
Lasarettens byggvadens murar hade
varit dugliga och dessutom icke ens

varna, hvarför Karl Granskoj
icke kunde tro, att eldsvådan
uppsätt genom någon felaktig-
het i den. - Karl Granskoj hade kort
uppsigivas, att Drängen Axel Karls-
son Korsbaks framförlat den första
och Kusken Karl Gustafsson den
andra natttunnman till brand-
stället.

Stadsfiskalen Farsberg ansåg, att
genom de nu brända personernas
utsagar omständigheter icke kom-
mit i dagen, hvilka kunde för-
anleda honom att emot någon
eller några framställa ansvars-
skanden i anledning af ifrågasat-
tande eldsvåda, men präpöskade
han, att såväl af denna undersök-
ning som ark af den, som den 23 dert
någon Maj hållits angående den för-
uttrånade eldsvåda, genom hvilka
fattiggårdens därnärdsbyggnad
förstörts framgätt, att en viss slapp-
het i tillögnen om fattiggården

och de därstädes intagna fattighjo-
nen gjort sig gällande uti en fattig
hjänen alltför vidsträckt medgifven
tillåtelse att röka tobaks inom fat-
tiggården, och förbehåll sig Stadsfi-
skalen slutligen rätt att framdeles
emot den eller dem, som nederbode
på framställa de ansvars-
skanden till hvilka i framtiden sig möjlig-
upprande skäl kunde förvalda.

På Magistretens
Besluts:

Undersökningen förklaras härmed af-
slutad, och skall åt Drängen Axel
Karlssohn Korsbaks och Kusken Karl
Gustafsson, hvilka till brandstället
framförlat den förre den första, och
den senare den andra tunnman vatten
säsom belöningar här för utbetalas åt
Axel Karlssohn Korsbaks tjugo och åt
Karl Gustafsson tio mark. Afseades.
Ort och tid förutskrifne.

På Magistretens vägnar:
Lennart Larsson

utan och för första året inbetalat den

belöpande afgiften, som skall med 1/4 mark

40 penni i fem års tid gäldas, huset N: 9

igen till sitt förra värde i böckerna upptagas.

Efter en stund anmältes likviden vara uppgjord, och blefvo i enlighet därmed 18/8 mark

70 penni från bolagets kassa utanordnade för att på sätt i § 41 af reglementet säges till vederbörande utbetalas. Ort och tid förut skrifne.

In fidem:

M. Larsson

Fors. N° 16392

N° 9 1900
50

ar

År 1900 den 18de Septembe har undertecknad Brandstodsbolagets Agent med biträde af Häradshövdingen Sökapt. John W. Olin och Konrad Sundman, i det afseende § 25 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, omförmäler, besigtigat gården N:o Ofin vid _____ i 1 kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af Staden, samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o 16342 blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde 36000 mark i guld anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af Tre portativa slangsprutor, Fjw brandstegar tre brandkassar och Fjw brandambare jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

J. Olin Konrad Sundman

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

Ernst Hendelin
Fattighusetstyrelsens ordförande.

ler kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma auställas på de dagar i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskning, användning eller till olagligt upplag af eldfariga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmälde värderingsmän samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars införande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvardera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med in-teckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller derförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställt inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behöf ärligen till lika belopp med eller sälften af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra-afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbördas sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent för.

§ 30. De i detta kapitel omförmälde afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejslerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anstald utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förklarad, derest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor undererrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så fram icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtalen och inom nyssnämnde tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är förorsakad genom sjelfva branden, åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men är skadan förorsakad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fordersammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omförmälas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomtens, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördrojligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfvarens kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och källare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem oriforderliga reparationer pröfvas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnes i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förre skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningmäns utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till pröfning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, sammanträder å brandstället och pröfvar saken i de delar, deri missnöje emot förrättningen annäles, hvarefter vill kompromissens utslag i de tvistiga delarna komma att förblifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromis, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämman i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen värdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningarne efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter forderräskt på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af ej mindre det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter, utan ock den brandskadades egen andel i ersättningen för skada å eget och annans hus i och för den brand, hvarvid han skadan led. Härvid iakttages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats, eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordres i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias. Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till inlösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärade, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnit utslag kan komma att honom åligger. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlagga låtit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål väremålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock afidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad i bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka astagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemålde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarens förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtige att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, öfverlämnas till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller öfvertare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid levereringen af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diariet samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjenstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stående honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.